

РЕЗУЛЬТАТИ
анкетування здобувачів вищої освіти
щодо якості освітньо-професійних програм
Фінанси, банківська справа та страхування,
Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
у 1 семестрі 2023-2024 н. р.

Вже майже 3 роки триває моніторинг оцінки якості освітньо-професійної програми Фінанси, банківська справа та страхування Полтавського державного аграрного університету шляхом анкетування здобувачів вищої освіти. У I семестрі 2023-2024 н. р. набір здобувачів другого (магістерського) рівня освіти здійснювався за оновленою ОПП Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Незмінною є методика дослідження задоволеності здобувачів якістю навчання за освітньо-професійною програмою – онлайн опитування з використанням шаблонів Google Form

В анкетуванні за результатами I семестру 2023-2024 н. р. взяли участь 49 здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівня освіти денної форми навчання усіх курсів (рис. 1).

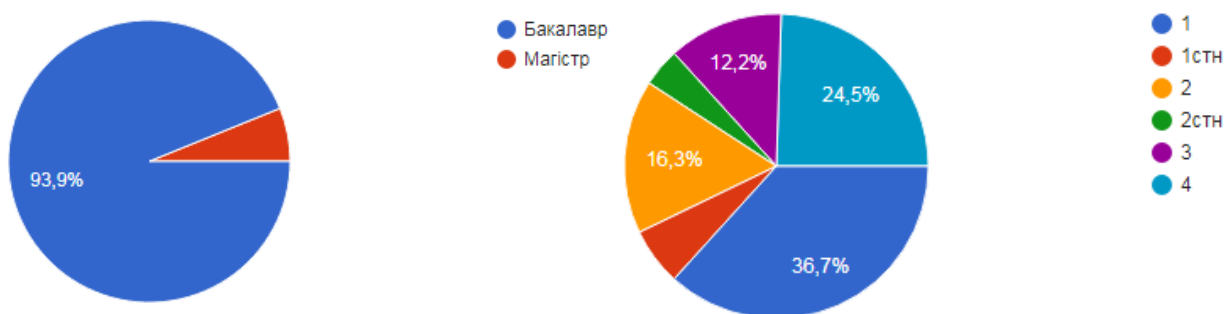

Рис. 1. Розподіл респондентів за курсом та освітнім рівнем

Відповіді на питання «На Вашу думку, Ви розумієте що таке Освітня програма (ОП), ознайомлені зі змістом навчання за обраною ОП та запланованими результатами навчання?» розподілилися наступним чином (рис. 2).

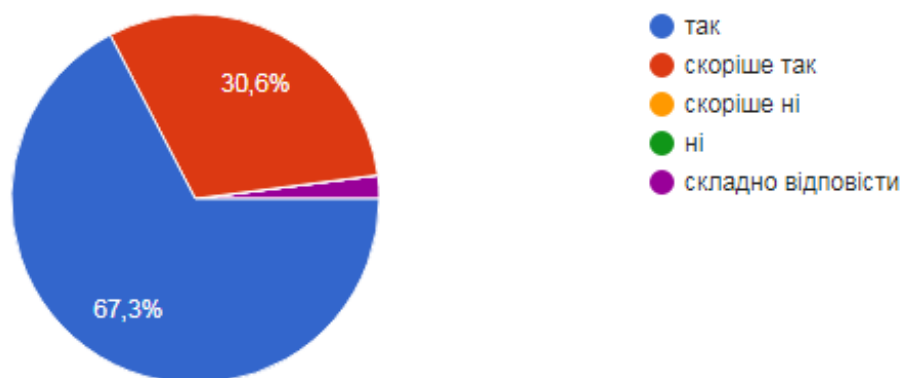

Рис. 2. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо розуміння сутності та змісту освітньої програми

67,3 % респондентів вважають, що знають що таке Освітня програма та ознайомлені з нею, ще 30,6 % від загальної кількості відповіли, що скоріше розуміють. Лише одному здобувачу вищої освіти складно відповісти на це питання. І жоден респондент не вважає, що не обізнаний з цим документом.

Динаміка відповідей на це питання у попередні роки має певну тенденцію – щороку у першому семестрі за рахунок відповідей здобувачів вищої освіти 1 курсу першого (бакалаврського) рівня освіти, які ще не впевнені, що повністю розуміють зміст документа Освітня програма, відсоток респондентів, які вважають, що знають що таке Освітня програма та ознайомлені з нею дещо зменшується.

Проте, цього року самооцінка респондентів з цього питання дещо покращилась порівняно з минулим семестром, оскільки за результатами попереднього опитування 49,0 % здобувачів вищої освіти зазначали, що знають, що таке ОП і 47,1 % – що скоріше знають.

На наступне питання «Якщо на попереднє питання Ви відповіли «так» або «скоріше так», оцініть наскільки зміст ОП відповідає Вашим очікуванням щодо отримання якісної освіти» респонденти оцінювали зміст ОП за 5-ти бальною шкалою, де 1 – не відповідає, а 5 – повністю відповідає. На жаль, 2 респондентів (4,1 % від загальної кількості) оцінили відповідність змісту навчання очікуванням оцінкою 2, 5 респондентів (10,2 % опитаних) – оцінкою 3. Проте,

більшість оцінюють її позитивно – 4 балами (32,7 % опитаних) та 5 (53,10 % загальної кількості) – рис. 3.

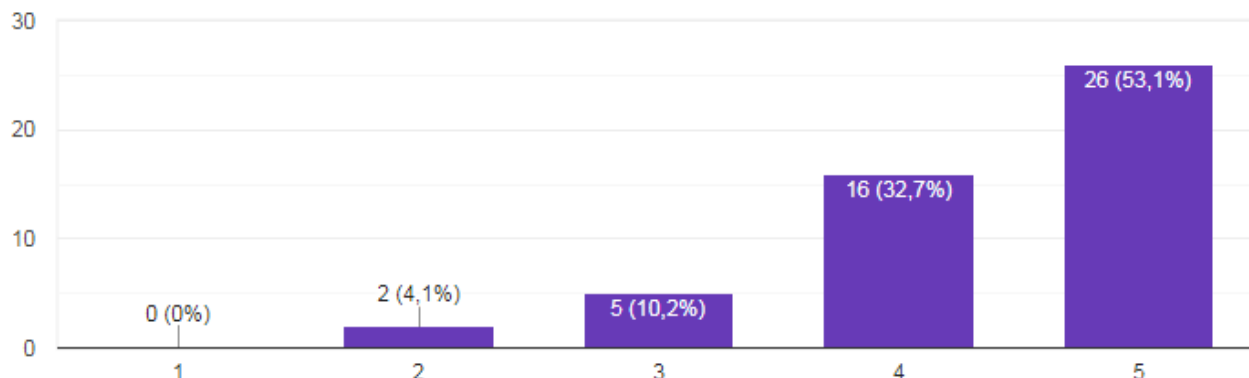

Рис. 3. Розподіл відповідей щодо відповідності змісту освітньої-професійної програми очікуванням здобувачів вищої освіти

Середня оцінка складає 4,4 бали і порівняно з попереднім семестром вона не змінилася.

Відповіді на наступне питання дозволяють оцінити загальну задоволеність респондентів змістом навчальних дисциплін (рис. 4).

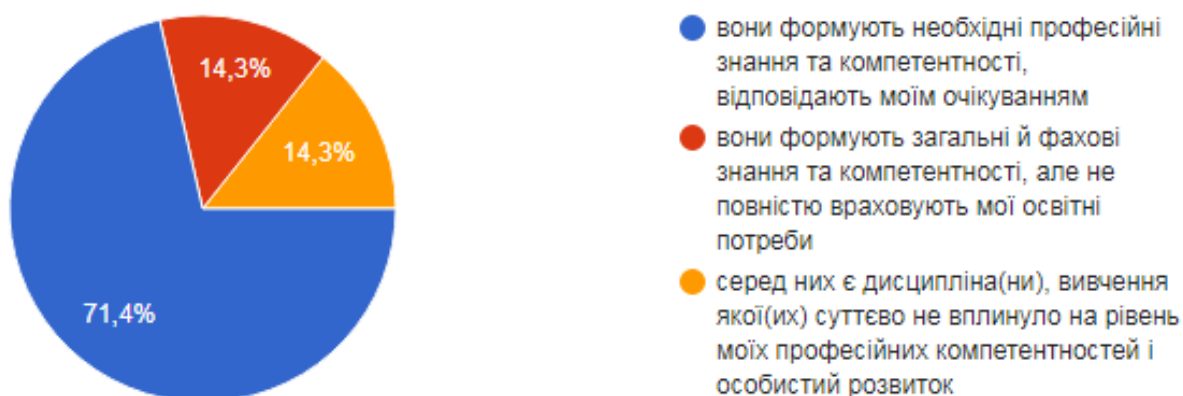

Рис. 4. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо змісту дисциплін освітньої-професійної програми

71,4 % респондентів зазначили, що навчальні дисципліни відповідають їх очікуванням і формують необхідні професійні знання та компетентності. Слід відмітити, що порівняно з попереднім семестром частка повністю задоволених

змістом дисциплін знизилася на 9,0 %, але перевищує відповідний показник I семестру 2022-2023 н.р.

14,3 % респондентів відповіли, що навчальні дисципліни, які вони вивчали, формують загальні й фахові знання та компетентності, але не враховують особистих освітніх потреб студентів (минулого семестру таких відповідей було більше – 11,8 %, а позаминулого – 7,2 %). Також 14,3 % респондентів вважають, що серед дисциплін, є такі, які не є необхідними для фахової діяльності та особистісного зростання. Такий варіант відповіді вже є традиційним для здобувачів вищої освіти першого року навчання, на якому викладаються не лише фахові компоненти, але й дисципліни загальної підготовки.

Студенти в середньому задоволені навчанням на 4,4 бали, що майже відповідає показнику минулого і позаминулого семестрів – 4,5. Відповіді на це питання ідентичні оцінкам відповідей на питання щодо очікуванням отримання якісної освіти. При цьому 85,8 % респондентів оцінили рівень задоволення як відмінний або добрий (рис. 5).

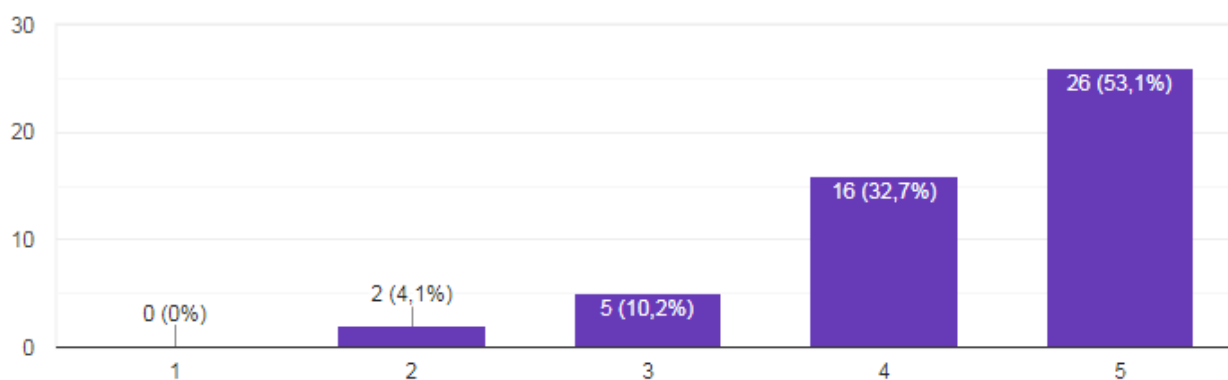

Рис. 5. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо задоволеності навчанням за освітньо-професійною програмою

Середня оцінка задоволеності забезпеченістю навчально-методичними матеріалами також не змінилася порівняно з попередніми опитуваннями і становить 4,5 бали (рис. 6). Методичну забезпеченість освітнього процесу оцінили як добрий або відмінний 93,9 % респондентів (проти минулого показника 90,2 %).

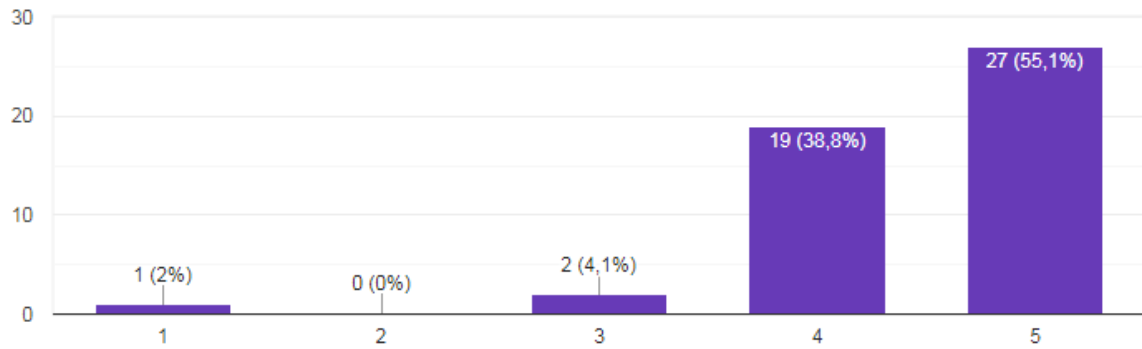

Рис. 6. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо задоволеності забезпеченістю навчально-методичними матеріалами

Тобто, у загальному, респонденти задоволені навчанням за освітньо-професійної програмою Фінанси, банківська справа та страхування. Проте, негативним є те що вперше за період дослідження один респондент поставив оцінку 1 за цим аспектом навчального процесу. Зауважимо, що минулого семестру також один респондент оцінив забезпеченість навчально-методичними матеріалами на незадовільний бал (2), проте оскільки це одиничні оцінки, їх можна вважати суб'єктивною думкою, яка відрізняється від більшості.

Дещо погіршилася середня оцінка задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання – вона зменшилася з 4,6 до 4,3 бали (рис. 7).

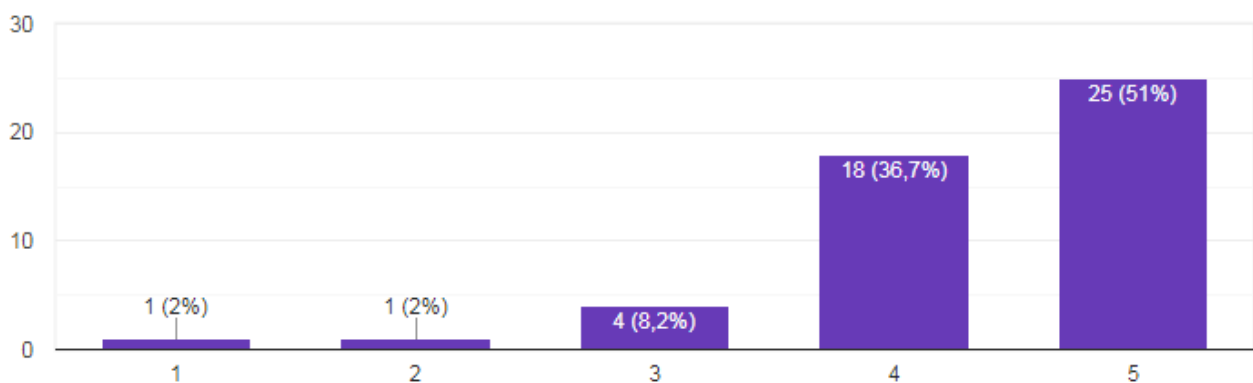

Рис. 7. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо задоволеності методами навчанням

Оцінка задоволеності зрозумілістю та прозорістю системи оцінювання знань студентів (рис. 8) порівняно з минулими семестрами майже не змінилася і становить 4,5 бали.

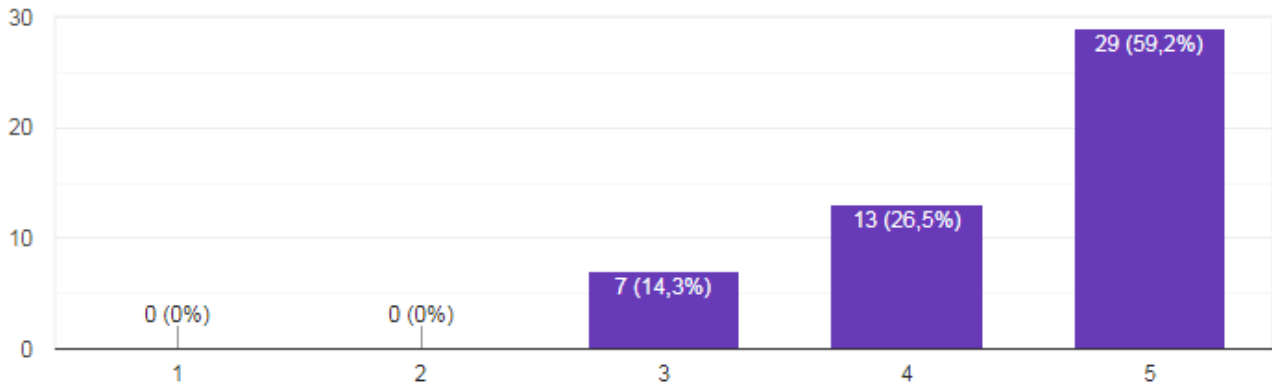

Рис. 8. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо зрозумілості системи оцінювання знань

Оцінка задоволеності комунікацією із викладачами (рис. 9) дещо знизилася порівняно з минулим семестром і становить 4,4 бали.

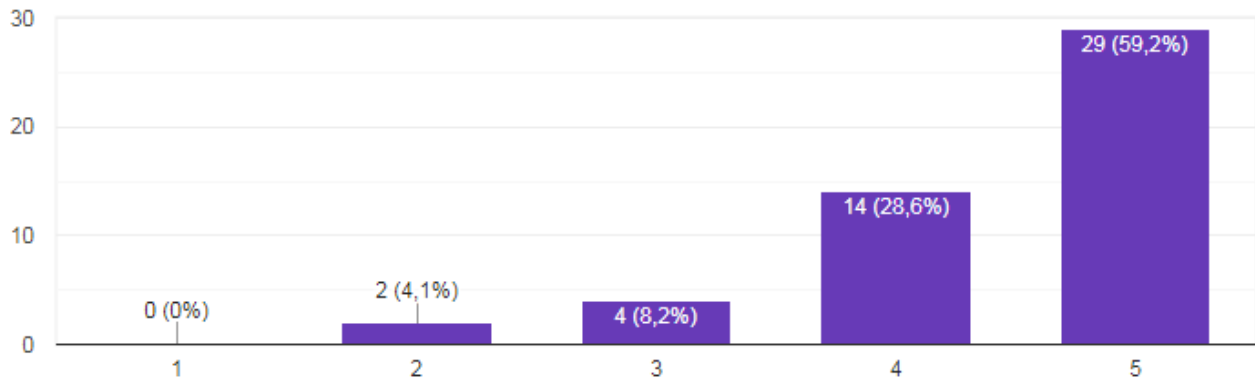

Рис. 9. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо задоволеності комунікацією з викладачами

Середня оцінка психологічного мікроклімату в аудиторіях, доброзичливості викладачів (рис. 10), також дещо знизилася яка зросла з 4,7 до 4,4 бали.

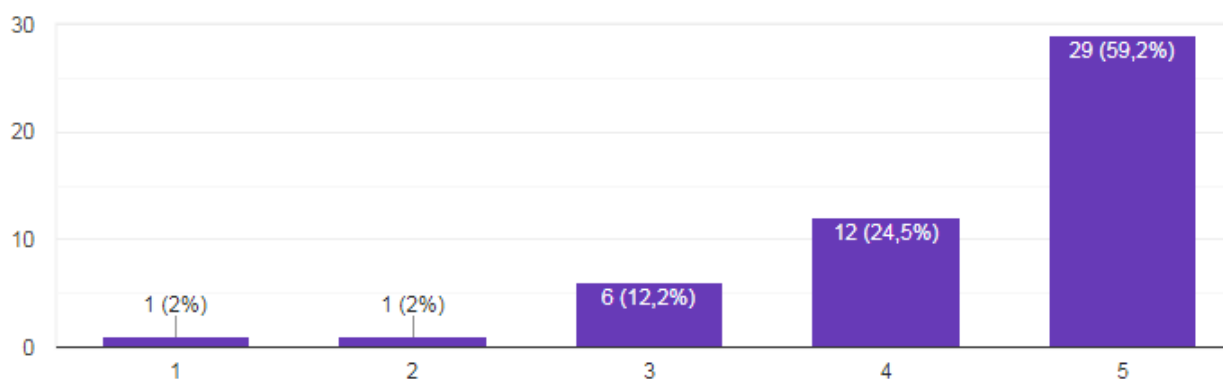

Рис. 10. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо задоволеності психологічним кліматом під час навчання

Як і минулого семестру, більшість здобувачів вищої освіти (95,9 % відповідей) зазначили, що їм забезпечене можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір навчальних дисциплін (рис. 11).

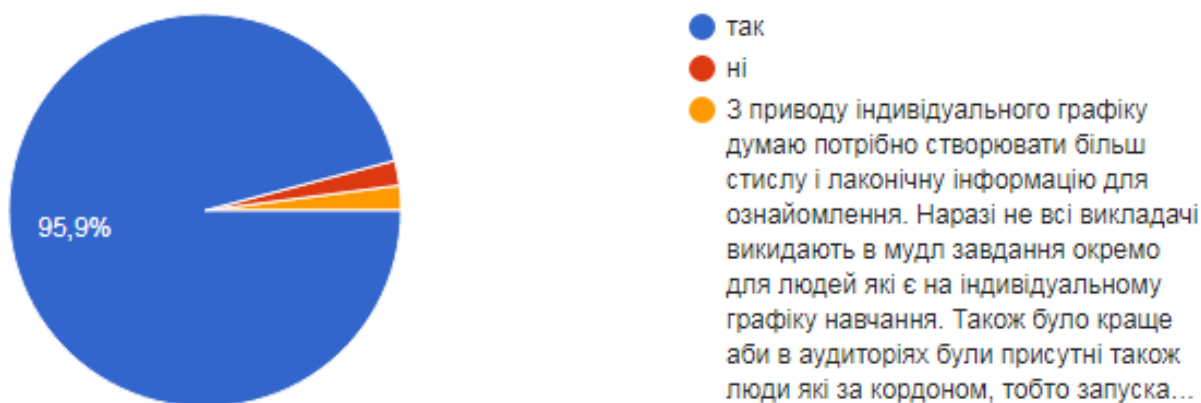

Рис. 11. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії

Коментар одного респондента щодо цього питання стосується не індивідуальної освітньої траєкторії, а індивідуального графіка навчання здобувачів вищої освіти, які перебувають за кордоном. Респондент пропонує

створювати завдання окремо для людей які є на індивідуальному графіку навчання та проведення відеотрансляцій усіх занять у режимі онлайн.

Відповіді щодо напрямів підвищення якості навчального процесу наведені у табл. 1.

Таблиця 1

Узагальнення відповідей на питання «Які напрями підвищення якості навчального процесу за ОП Ви вважаєте найважливішими?»

Варіанти відповідей	% респондентів, які дали відповідь
Впровадження інноваційних, інтерактивних способів подачі матеріалу	77,6
Набуття студентами додаткових соціальних навичок (soft skills) – вміння працювати у команді, стресостійкість, здатність планувати роботу та робочий час тощо	59,2
Запрошення до проведення занять спеціалістів-практиків, роботодавців	49,0
Вдосконалення навчально-методичного забезпечення навчального процесу	40,8
Розширення переліку баз виробничої практики, покращення можливостей її проходження	26,5
Дотримання принципів академічної доброчесності усіма учасниками навчального процесу	24,5
Інше – наводити на заняттях більше цікавих прикладів	2,0

Висновки за результатами анкетування здобувачів вищої освіти щодо якості освітньо-професійних програм Фінанси, банківська справа та страхування й Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок у 1 семестрі 2023-2024 н. р.:

1) здобувачі вищої освіти знайомі з документом Освітня програма Фінанси, банківська справа та страхування і в цілому задоволені навчанням у середньому на 4,4 бали за 5-бальною шкалою;

2) окремі аспекти навчального процесу – забезпеченість навчально-методичними матеріалами, методами навчання, зрозумілістю та прозорістю системи оцінювання знань, психологічним мікрокліматом в аудиторіях та комунікацію із викладачами, здобувачі вищої освіти оцінили у проміжку 4,3-4,5 бали.

За результатами опитування можна звернути увагу на наступні напрями подальшого удосконалення навчального процесу:

- більше уваги приділяти навчально-методичним матеріалам, звертати увагу на якість матеріалів у системі Moodle;
- звертати увагу на необхідність набуття студентами додаткових соціальних навичок (soft skills) – вміння працювати у команді, стресостійкість, здатність планувати роботу та робочий час тощо;
- продовжити роботу щодо залучення до проведення занять спеціалістів-практиків, роботодавців.

Результати анкетування узагальнили:

Безкровний О. В. – гарант ОПП Фінанси, банківська справа та страхування першого (бакалаврського) рівня, к.е.н., доцент, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування;

Єгорова О. В., к.е.н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування.